

คำขำว้ตร เข้า-เย็น พร้อมคำแปล

ธรรมบรรณาการ
เนื่องในพิธีเปิดสำนักงานใหม่

ของ

พุทธสมาคมฉะเชิงเทรา
๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๒

294.313
พ836ก

หอสมุดแห่งชาติรัชมังคลาภิเษก
จันทบุรี

คำทำวัตร เช้า-เย็น พร้อมคำแปล

ธรรมบรรณาการ
เนื่องในพิธีเปิดสำนักงานใหม่

ของ

พุทธสมาคมฉะเชิงเทรา
๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๒

หนังสือพิมพ์

ฉบับที่ ๑๖๖๖

หนังสือพิมพ์

เลขที่

๑๖๖

เลขที่ ๒๙๔.๓/๑

N. 836.๑

เลขที่ ๑๖๖๖

๑๖๖๖

คำอนุโมทนา

คุณบุญปลอด วรโชติ เลขาธิการพุทธสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ได้ปรากฏว่า ในโอกาสที่มีการประกอบพิธีเปิดสำนักงานแห่งใหม่ของพุทธสมาคมฉะเชิงเทรา มีความประสงค์จะบำเพ็ญทานเป็นเครื่องน้อมรำลึกถึงพระยาปลื้มจินดาสวัสดิ์ (อุน ปลื้มจินดา) และคุณหญิงปลื้มจินดาสวัสดิ์ (เล็ก) ผู้เป็นตาและยาย ซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในจังหวัดฉะเชิงเทรา และโดยฉะเพาะผู้เป็นยาย ได้มีส่วนร่วมสนับสนุนเกื้อกูลกิจกรรมของพุทธสมาคมฉะเชิงเทรามาแต่ต้น จึงได้มอบหนังสือทำวัตรเช้าเย็นพร้อมด้วยคำแปลจำนวน ๑,๐๐๐ เล่มให้กับพุทธสมาคมแห่งประเทศไทยฯ เพื่อพุทธสมาคมแห่งประเทศไทยฯ ได้มอบให้กับพุทธสมาคมฉะเชิงเทราอีกชั้นหนึ่ง เป็นการร่วมกันบำเพ็ญกุศล และแสดงไมตรีจิตต์มิตรภาพ

พุทธสมาคมแห่งประเทศไทยฯ มีความยินดีและอนุโมทนาในกุศลเจตนาของคุณบุญปลอด วรโชติ ในครั้งนี้ ขอให้ผลของธรรมบรรณาการนี้ จงสัมฤทธิ์แก่พระยาปลื้มจินดาสวัสดิ์ (อุน ปลื้มจินดา) และคุณหญิงปลื้มจินดาสวัสดิ์ (เล็ก) เป็นปัตตานุโมทนามัยให้ประสบความสุขเกษมในภพนั้น ๆ สมตามเจตนาของคุณบุญปลอด วรโชติ และขอให้พุทธสมาคมฉะเชิงเทราจงมีความยั่งยืนสถาพร ยังประโยชน์ให้บังเกิดแก่ชาวจังหวัดฉะเชิงเทรา สมความปรารถนาทุก ๆ ประการ เทอญ.

พุทธสมาคมแห่งประเทศไทย

ในพระบรมราชูปถัมภ์

๙ พฤศจิกายน ๒๕๑๒

คำทำวัตรเช้า แปล

(คำบูชาพระรัตนตรัย)

อะระหัง สัมมาสัมพุทธโธ พระผู้มีพระภาคเจ้า, เป็นพระ
ภะคะวา, อรหันต์ ดับเพลิงกิเลสเพลิงทุกข์สิ้นเชิง,
ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง;

พุทฺธัง ภะคะวันตัง อะภิวา ข้าพเจ้าอภิวาทพระผู้มีพระภาคเจ้า
เทมิ, ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน.

(กราบ)

สวากขาโต ภะคะวะตา พระธรรม เป็นธรรมที่พระผู้มี
ธัมโม, พระภาคเจ้า ตรัสไว้ดีแล้ว;

ธัมมัง นะมัสสามิ, ข้าพเจ้านมัสการพระธรรม

(กราบ)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต พระสงฆ์ สาวกของพระผู้มีพระ
สาวะกะสังโฆ, ภาคเจ้า ปฏิบัติดีแล้ว;

สังฆัง นะมามิ. ข้าพเจ้านอบน้อมพระสงฆ์

(กราบ)

.....

.....

.....

.....

คำทำวัตรเช้า

(ปฐมนิเทศ)

(หันหน้า มายัง พุทธสัตถะ ภาควะโต
ปฐมนิเทศะนมะการัง กะโรมะ เส)

นะโม ตัสสะ ภาควะโต, ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า
พระองค์นั้น;

อะระหะโต, ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส;
สัมมาสัมพุทธัสสะ ตรัสรู้ได้โดยพระองค์เอง;
(๓ ครั้ง)

.....

.....

.....

.....

(๑. พุทธาภิวंद)

(หันหน้า มายัง พุทธาภิวंद กะโรมะ เส)

โย โส ตะถาคะโต, พระตถาคตเจ้านั้น พระองค์ใด;
อะระหัง, เป็นผู้ไกลจากกิเลส;
สัมมาสัมพุทธโธ, เป็นผู้ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง;

วิชาจะระณะสัมบันโน,

เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชา และ

จรณะ;

สุคะโต,

เป็นผู้ไปแล้วด้วยดี;

โลกะวิทู,

เป็นผู้รู้โลกอย่างแจ่มแจ้ง;

อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะ
สาระณิ,

เป็นผู้สามารถฝึกบุรุษที่สมควรฝึก
ได้อย่างไม่มีใครยิ่งกว่า;

สัตถา เทวมะนุสสานัง,

เป็นครูผู้สอนของเทวดาและมนุษย์
ทั้งหลาย;

พุทฺโธ,

เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วย

ธรรม;

ภะกะวา,

เป็นผู้มีความเจริญ จำแนกธรรม
สั่งสอนสัตว์;

โย อิมัง โลกัง สะเทวะกัง
สะมาระกัง สะพรัหมะกัง, สัสสะ
มะณะพราหมะณิง ปะชัง สะเทวะ
มะนุสสัง สะยัง, อภิญญา สัจ
ฉิกคั วา ปะเวเทสิ,

พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด,
ได้ทรงทำความดับทุกข์ให้แจ้งด้วยพระ
ปัญญาอันยิ่งแล้ว, ทรงสอนโลกนี้
พร้อมทั้งเทวดา มาร พรหม, และ
หมู่สัตว์พร้อมทั้งสมณพราหมณ์ พร้อม
ทั้งเทวดาและมนุษย์ ให้รู้ตาม;

โย ธัมมัง เทเสสิ,

พระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์ใด,
ทรงแสดงธรรมแล้ว;

อาทิกถิ ยานัง,

ไพเราะในเบื้องต้น.

มัทธะเกกัล ยานัง,	โพเราะในท่ามกลาง,
ปะริโยสานะกัล ยานัง,	โพเราะในที่สุด
สาตถัง สะพยัญชนะนัง	ทรงประกาศพรหมจรรย์ คือแบบ
เกวละปะริปุลณัง ปะริสุทถัง	แห่งการปฏิบัติอันประเสริฐ. บริสุทธิ
พรหมะจะริยัง ปะกาเสสิ,	บริบูรณ์ สันเชิง, พร้อมทั้งอรรณะ
	(คำอธิบาย) พร้อมทั้งพญฺชนะ (หัวข้อ)
ตะมะหัง ภาคะวันตัง อะภิ	ข้าพเจ้าบูชาอย่างยิ่ง เฉพาะพระ
ปุชชะยามิ,	ผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น;
ตะมะหัง ภาคะวันตัง สิริสะ	ข้าพเจ้านอบน้อมพระผู้มีพระภาค
นะยามิ.	เจ้า พระองค์นั้น ด้วยเศียรเกล้า.

(กราบระลึกพระพุทธรูป)

.....

.....

.....

.....

(๒. ธัมมาภิกุติ)

(หันทะ มะยัง ธัมมาภิกุติง กะโรมะ เส)

โย โส สักขาโต ภะคะวะตา	พระธรรมนั้นใด, เป็นสิ่งที่
ธัมโม,	พระผู้มีพระภาคเจ้า ได้ตรัสไว้แล้ว;
สันทิฏฐิโก,	เป็นสิ่งที่ผู้ศึกษาและปฏิบัติ พึง
	เห็นได้ด้วยตนเอง;
อะกาลิโก,	เป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้ และให้ผลได้
	ไม่จำกัดกาล;

เอหิภัสสโก,

เป็นสิ่งที่ควรกล่าวแก่ผู้อื่นว่า ท่าน

จงมาตุดิ;

โอปะนะยโก

เป็นสิ่งที่ควรน้อมเข้ามาใส่ตัว;

บัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหิ.

เป็นสิ่งที่ผู้รู้รู้ได้เฉพาะตน;

ตะมะหัง ธัมมัง อะภิปุชชะ

ข้าพเจ้าบูชาอย่างยิ่ง เฉพาะพระ

ยามิ,

ธรรมนั้น;

ตะมะหัง ธัมมัง สิริสา

ข้าพเจ้า นอบน้อม พระธรรมนั้น

นะมามิ,

ด้วยเศียรเกล้า.

(กราบระลึกพระธรรมคุณ)

.....

.....

.....

.....

(๓. สังฆาภิกุติ)

(หันทะ มะยัง สังฆาภิกุติง กะโรมะ เส)

โย โส สุปะฏิปันโน ภะคะ
วะโต สาวะกะสังโฆ,

สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า

นั้น หมู่ใด, ปฏิบัติดีแล้ว;

อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต
สาวะกะสังโฆ,

สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า

หมู่ใด, ปฏิบัติตรงแล้ว;

ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต
สาวะกะสังโฆ,

สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า

หมู่ใด, ปฏิบัติเพื่อรู้ธรรมเป็นเครื่อง
ออกจากทุกข์แล้ว;

สามิจิปะฏิบันโน ภาคะวะโต	สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า
สาวะกะสังโฆ,	หมู่ใด, ปฏิบัติสมควรแล้ว;
ยะทิทัง,	ได้แก่บุคคลเหล่านั้นคือ;
จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ	คู่แห่งบุรุษ ๘ คู่ นับเรียงตัว
ปุริสะปุคคะลา,	บุรุษได้ ๘ บุรุษ;
เอสะ ภาคะวะโต สาวะ	นั่นแหละ สงฆ์สาวกของพระผู้มี
กะสังโฆ,	พระภาคเจ้า;
อาหุเนยโย,	เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะ ที่เขานำ
	มาบูชา;
ปาหุเนยโย,	เป็นสงฆ์ควรแก่สักการะที่เขาจัด
	ไว้ต้อนรับ;
ทักขิเนยโย,	เป็นผู้ควรรับทักษิณาทาน;
อัญชะลิกระระณีโย,	เป็นผู้ที่บุคคลทั่วไปควรทำอัญชลี;
อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง	เป็นเนืองนาบุญของโลก ไม่มี
โลกัสสะ,	นาบุญอื่นยิ่งกว่า;
ตะมะหัง สังฆัง อภิปุชยามิ,	ข้าพเจ้าบูชาอย่างยิ่ง เฉพาะพระ
	สงฆ์หมั่น;
ตะมะหัง สังฆัง สิริธสา	ข้าพเจ้านอบน้อมพระสงฆ์นั้นด้วย
นะมามิ,	เศียรเกล้า

(กราบระลึกพระสังฆคุณ)

(๔. รตนัตถยปณามคาถา)

(หันทะ มะยัง ระตะนัตถะยัปปะณามะคาถาโย เจวะ
สังเวคะปะริกิตตนะปาฐัญจะ ภะณามะ เส)

พุทโธ สุตฺพุทโธ กะรุณา พระพุทฺธเจ้าผู้บริสุทธิ์ มีพระ
มะหัตถะณะโว, กรุณาตุจหังฆมหารรณพะ;

โยจันตะสุทฺธัพพะระญาณะ พระองค์ใดมีตา คือญาณอัน
โลจะโน, ประเสริฐหมดจดถึงที่สุด;

โลกัสสะ ปาปฺปะกิเลสะมา เป็นผู้ฆ่าเสียซึ่งบาปและอุปกิเลส
ตะโก, ของโลก;

วันทามิ พุทฺธัง อะหะมา ข้าพเจ้าไหว้พระพุทฺธเจ้าพระองค์
ทะเรนะ ตัง, นั้น โดยใจเคารพเอื้อเฟื้อ;

ธัมโม ปะทีโป วียะ ตัสสะ พระธรรมของพระศาสดา สว่าง
สัตถุโน, รุ่งเรืองเปรียบดวงประทีป;

โย มัคคะปากามะตะเกททะ จำแนกประเภท คือ มรรค ผล
ภินนะโก, นิพพาน. ส่วนใด;

โลกุตตะโร โย จะ ตะทัตถะ ซึ่งเป็นตัวโลกุตตระ, และส่วนใด
ทีปะโน, ที่ชี้แนวแห่งโลกุตตระนั้น;

วันทามิ ธัมมัง อะหะมาททะ ข้าพเจ้าไหว้พระธรรมนั้น โดย
เรนะ ตัง, ใจเคารพเอื้อเฟื้อ;

สังโฆ สุเขตตา ภยะติเขต
ตะสัณฺณิโต,

โย ทิฏฐะสันโต สุกะตานุ
โพทะโก,

โลลัปปะหิโน อะริโย
สุเมธะโส,

วันทามิ สังฆัง อะหะมาทะ
เรนะ ตัง,

อิจเจวะเมกัันตะกิปฺปูชะเนย
ยะกัง, วัตถุตตะยัง วันทะยะตา
ภิสังขะตัง, ปุณฺณัง มะยา ยัง
มะมะ สัพพบุตฺทะวา, มา โหนตุ
เว ตัสสะ ปะภาวะสิทธิยา,

พระสงฆ์เป็นนาบุญอันยิ่งใหญ่มากกว่า
นาบุญอันดีทั้งหลาย;

เป็นผู้เห็นพระนิพพาน ตรัสรู้
ตามพระสุคต, หมั่นใจ;

เป็นผู้ละกิเลสเครื่องโลเล เป็น
พระอริยเจ้า มีปัญญาดี;

ข้าพเจ้าไหว้พระสงฆ์หมั่นนั้น โดย
ใจเคารพเอื้อเฟื้อ;

บุญใดที่ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่ ซึ่งวัตถุ
สาม, คือพระรัตนตรัย อันควรบูชายิ่ง
โดยส่วนเดียว, ได้กระทำแล้วเป็น
อย่างยิ่งเช่นนั้น, ขออุปัททวะ (ความ
ชั่ว) ทั้งหลายจงอย่ามีแก่ข้าพเจ้าเลย,
ด้วยอำนาจความสำเร็จ อันเกิดจากบุญ
นั้น.

(๕ สังเวคปริกิตตนปาฐะ)

อิธะ ตะถาคะโต โลเก
อุปันโน,

อะระหัง สัมมาสัมพุทฺธो,

พระตถาคตเจ้าเกิดขึ้นแล้ว ใน
โลกนี้;

เป็นผู้ไกลจากกิเลส ตรัสรู้ชอบได้
โดยพระองค์เอง;

ธัมโม จะ เทสิโต นิยยา
นิโก

และพระธรรมที่ทรงแสดง เป็น
ธรรมเครื่องออกจากทุกข์;

อุปะสะมิโก ปรีนิพพานิโก,

เป็นเครื่องสงบกิเลส. เป็นไป
เพื่อปรีนิพพาน;

สัมโพธะคามิ สุคะตูปปะ
เวทิต,

เป็นไปเพื่อความรู้พร้อม. เป็น
ธรรมที่พระสุคตประกาศ;

มะยันทัง ธัมมัง สุตฺวา
เอวํ ชานามะ.

พวกเราเมื่อได้ฟังธรรมนั้นแล้ว
จึงได้รู้อย่างนี้ว่า:—

ชาติปี ทุกขา,

แม้ความเกิดก็เป็นทุกข์;

ชะราปี ทุกขา,

แม้ความแก่ก็เป็นทุกข์;

มะระณัมปี ทุกขัง,

แม้ความตายก็เป็นทุกข์;

โสกะปะริเทวะทุกขะโทมะ
นัสสุปาयाสาปี ทุกขา,

แม้ความโศก ความร่ำไรร่ำพัน
ความไม่สบายกาย ความไม่สบายใจ
ความคับแค้นใจ ก็เป็นทุกข์;

อัปปิเยหิ สัมปะโยโค ทุกโข,

ความประสบกับสิ่งไม่เป็นที่รัก ที่
พอใจ ก็เป็นทุกข์.

ปิเยหิ วิปะโยโค ทุกโข,

ความพลัดพรากจากสิ่งเป็นที่รัก
ที่พอใจ ก็เป็นทุกข์.

ยัมปิจัจจะ นะ สะภะติ ตัมปิ
ทุกขัง,

มีความปรารถนาสิ่งใด ไม่ได้
สิ่งนั้น นั่นก็เป็นทุกข์;

สังขิตเตนะ ปญฺญอุปาทา
นิกขันธา ทุกขา,

ว่าโดยย่อ อุปาทานชั้นทั้ง ๕
เป็นตัวทุกข์;

เสยยะถิทั,	ได้แก่สิ่งเหล่านี้คือ:-
รูปปาทานักขันโธ,	ขันธอันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น
	คือรูป;
เวทณูปาทานักขันโธ,	ขันธอันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น
	คือเวทนา;
สัญญาปาทานักขันโธ,	ขันธอันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น
	คือสัญญา;
สังขารูปาทานักขันโธ,	ขันธอันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น
	คือสังขาร;
วิญญาณูปาทานักขันโธ,	ขันธอันเป็นที่ตั้งแห่งความยึดมั่น
	คือวิญญาณ;
เยสั ปะริญญาอะ,	เพื่อให้สาวกกำหนดรอบรู้รูปาทาน
	ขันธเหล่านี้เอง;
ธะระมาโน โส ภะคะวา,	จึงพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น เมื่อ
	ยังทรงพระชนม์อยู่;
เอวั พะหุลั สาวะเก	ย่อมทรงแนะนำ สาวกทั้งหลาย
วิเนติ,	เช่นนั้นเป็นส่วนมาก;
เอวัภากา อะ ปะนัสสะ	อนึ่ง คำสั่งสอนของพระผู้มีพระ
ภะคะวะโต สาวะเกสุ อะนุสาสะนี	ภาคเจ้านั้น, ย่อมเป็นไปในสาวก
พะหุลา ปะวัตตะติ:-	ทั้งหลาย ส่วนมาก. มีส่วนคือการ
	จำแนกอย่างนี้ว่า:-
รูปร่าง อะนิจจัง,	รูปไม่เที่ยง;
เวทนา อะนิจจา,	เวทนาไม่เที่ยง;

สัญญา อะนิจจา,

สังขารา อะนิจจา,

วิญญาณัง อะนิจจัง,

รูปัง อะนัตตา,

เวทนา อะนัตตา,

สัญญา อะนัตตา,

สังขารา อนัตตา,

วิญญาณัง อะนัตตา,

สัพเพ สังขารา อะนิจจา,

สัพเพ ธัมมา อะนัตตาติ,

สัญญาไม่เที่ยง:

สังขารไม่เที่ยง:

วิญญาณไม่เที่ยง:

รูปไม่ใช่ตัวตน:

เวทนาไม่ใช่ตัวตน:

สัญญาไม่ใช่ตัวตน:

สังขารไม่ใช่ตัวตน:

วิญญาณไม่ใช่ตัวตน:

สังขารทั้งหลายทั้งปวง ไม่เที่ยง:

ธรรมทั้งหลายทั้งปวง ไม่ใช่ตัวตน

ดังนี้

เต (ตา)^๑ มะยัง โอตินณา
มเห,

ชาติยา,

ชระมะระเณนะ,

โสเกหิ ปะริเทเวหิ ทุกเขหิ
โทมะนัสเสหิ อุปายาเสหิ,

ทุกโขติณณา,

แล้ว

พวกเราทั้งหลายเป็นผู้ถูกรอบจำ

โดยความเกิด.

โดยความแก่ และความตาย;

โดยความโศก ความร่ำไรร่ำพัน
ความไม่สบายกาย ความคับแค้นใจ
ทั้งหลาย;

เป็นผู้ถูกความทุกข์หยั่งเอาแล้ว;

๑. คำที่อยู่ในวงเล็บต่อท้ายเช่นนี้ สำหรับผู้หญิงว่า.

ทุกขะปะเรตา,

เป็นผู้มีความทุกข์เป็นเบื้องหน้า
แล้ว;

อปเปวะนามิมัสสะ เกวะลัสสะ ทำโน การทำที่สุดแห่งกองทุกข์
ทุกขักขันธัสสะ อันตะกิริยา ทั้งสิ้น^๕ จะพึงปรากฏชัดแก่เราได้.
ปัญญาเขดาติ,

จิระปะวินิพพุตัมปี ตัง ภะคะ เราทั้งหลายผู้ถึงแล้ว ซึ่งพระผู้มี
วันตัง สะระนัง คะตา, พระภาคเจ้า แม้ปรีนิพพานแล้ว
พระองค์นั้น เป็นสรณะ;

ธัมมัญจะ สังมัญจะ, ถึงพระธรรมด้วย, ถึงพระสงฆ์
ด้วย,

(สำหรับภิกษุสามเณรสวด)

จิระปะวินิพพุตัมปี ตัง ภะคะวันตัง อุทิสสะ อะระหันตัง สัมมาสัมพุทฺธัง,
เราทั้งหลาย อุทิศเฉพาะพระผู้มีพระภาคเจ้า, ผู้ไกลจากกิเลส ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง
แม้ปรีนิพพานแล้ว พระองค์นั้น.

สัทธา อะการัสมา อะนะการิยัง ปัพพะชิตา,
เป็นผู้มีศรัทธา ออกบวชจากเรือน ไม่เกี่ยวข้องกับด้วยเรือนแล้ว,
ตัสมิยัง ภะคะวะติ พุทฺธัมมะจะยัง จะรามะ,
ประพฤติดูอยู่ซึ่งพรหมจรรย์ ในพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น,
ภิกขุณัง สิกขาสาชีวะะสะมาบันนา,
ถึงพร้อมด้วยสิกขาและธรรมเป็นเครื่องเลี้ยงชีวิตของภิกษุทั้งหลาย,

ตัง โน พุทฺธัมมะจะริยัง อิมัสสะ เกวะลัสสะ ทุกขักขันธัสสะ อันตะกิริยาขะสังวัตตะตุ
ขอให้พรหมจรรย์ของเราทั้งหลาย จงเป็นไปเพื่อการ^๔ทำที่สุดแห่งกองทุกข์ทั้งสิ้นเทอญ.

คัสสะ ณะกะวะโต สาสะนัง จักทำในใจอยู่ ปฏิบัติตามอยู่
 ยะถาสะติ ยะถาพะลัง มะณะ ซึ่งคำสั่งสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้านั้น
 สกะโรมะ อะนุปะฏิปัชชามะ, ตามสติกำลัง,
 ส่า ส่า โน ปะฏิปัตติ, ขอให้ความปฏิบัตินั้น ๆ ของเรา
 ทั้งหลาย;

อิมัสสะ เกวลัสสะ ทุกขักขัน จงเป็นไปเพื่อการทำให้สุดแห่งกอง
 ธัสสะ อันตะกิริยายะ สังวัตตะตุ, ทุกข์ทั้งสนั่น เทอญ.
 (จบคำทำวัตรเช้า)

คำทำวัตรเย็น แปล

(คำบูชาพระและปูพพภาคนมการใช้อย่างเดียวกับการทำวัตรเช้า)

(๑. พุทธานุสสติ)

(หันทะ มะยัง พุทธานุสสะตินะยัง กะโรมะ เส.)

ตัง โข ปะนะ ณะคะวันตัง ก็กิตติศัพท์อันงามของพระผู้มี
 เอวัง กัลยาณกิตติศัพท์โท อัพภุค พระภาคเจ้านั้น ได้ฟังไปแล้วอย่างนั้น
 คะโต, ว่า:—

อิติปิ โสณะคะวา,

เพราะเหตุอย่างนี้ ๆ พระผู้มี
 พระภาคเจ้านั้น;

อะระหัง,

เป็นผู้ไกลจากกิเลส;

สัมมาสัมพุทธโธ,
วิชาจะระณะสัมบันโน,

เป็นผู้ตรัสรู้ได้โดยพระองค์เอง:
เป็นผู้ถึงพร้อมด้วยวิชา และ

จรณะ:

สุคะโต,
โลกะวิทู,
อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะ
สาระถิ,

เป็นผู้ไปแล้วด้วยดี:
เป็นผู้รู้โลกอย่างแจ่มแจ้ง:
เป็นผู้สามารถฝึก บุรุษที่สมควรฝึก
ได้อย่างไม่มีใครยิ่งกว่า:

สัตถา เทวะมะนุสสานัง,

เป็นครูผู้สอนของเทวดาและมนุษย์
ทั้งหลาย:

พุทธโธ,

เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วย
ธรรม:

ภะคะวา ติ,

เป็นผู้มีความเจริญ จำแนกธรรม
สั่งสอนสัตว์ดังนี้.

.....

.....

.....

.....

(๒. พุทธาภิสัทธิ)

(หันทะ มะยัง พุทธาภิสัทธิง กะโรมะ เส.)

พุทธวาระหันตะวะระธาหิ
คุณากิยุตโต,
สุทธาภิญาณะกะรุณาหิ สะ
มาคะตัตโต,

พระพุทธเจ้าประกอบด้วยคุณ มี
ความประเสริฐแห่งอรหันตคุณ เป็นต้น:
มีพระองค์ อันประกอบด้วยพระ
ญาณและพระกรุณาอันบริสุทธิ์:

โพเทสิ โย สุชนะตัง
กะมะลังวะ สุโร,

วันทามะหัง ตะมะระณัง
สิระสา ชินนทัง,

พุทโธ โย สัพพะปาณินัง
สระระณัง เขมะมุตตะมัง,

ปะฐะมานุสสะติฏฐานัง วัน
ทามิ ตัง สิเรนะหัง,

พุทธัสสาหัมมิ ทาโส (ทาสี)
วะ พุทโธ เม สามิกิสสะโร,

พุทโธ ทุกขัสสะ มาตา
อะ วิธาคา อะ หิตัสสะเม,

พุทธัสสาหัง นิยยาเทมิ
สระรรณูปัตตัญญิตัง,

วันทันโตหัง (ตีหัง) อะริส
สามิ พุทธัสเสวะ สุโพธิตัง,

นัตถิ เม สระระณัง อัญญัง
พุทโธ เม สระระณังวะรัง,

พระองค์โคตรทรงกระทำชนที่ดีให้
เบิกบานคุณอาทิตย์ทำบัวให้บาน;

ข้าพเจ้าไหว้พระชินสีห์ผู้ไม่มีกิเลส
พระองค์นั้นด้วยเศียรเกล้า.

พระพุทธเจ้าองค์โค เป็นสรณะ
อันเกษมสูงสุด ของสัตว์ทั้งหลาย;

ข้าพเจ้าไหว้พระพุทธเจ้าพระองค์
นั้น อันเป็นที่ตั้งแห่งความระลึกองค์
ที่หนึ่ง ด้วยเศียรเกล้า;

ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระพุทธเจ้า,
พระพุทธเจ้าเป็นนาย มีอิสระเหนือ
ข้าพเจ้า;

พระพุทธเจ้าเป็นเครื่องกำจัดทุกข์
และทรงไว้ซึ่งประโยชน์แก่ข้าพเจ้า;

ข้าพเจ้ามอบกายถวายชีวิตนี้ แต่
พระพุทธเจ้า;

ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่จักประพฤติตาม
ซึ่งความตรัสรู้ดีของพระพุทธเจ้า;

สรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี. พระ
พุทธเจ้าเป็นสรณะ อันประเสริฐของ
ข้าพเจ้า;

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ ด้วยการกล่าวคำสัจจน ข้าพเจ้า
 วัทฒะยัง สัตถุสาสะเน, พึงเจริญในศาสนาของพระศาสดา

พุทฺธัง เม วันทะมานะนะ ข้าพเจ้าผู้ซึ่งให้อยู่ซึ่งพระพุทฺธเจ้า
 (มานายะ) ยัง ปุณฺณัง ปะสุตัง ได้ชวนชวายบุญใด ในบัดนี้;
 อิตะ,

สัพเพปิ อันตะรายา เม อันตรายทั้งปวง อย่าได้มีแก่
 มาเหสุง ตัสสะ เตชะสา, ข้าพเจ้า ด้วยเดชแห่งบุญนั้น.

.....
 กาเยนะ วาจาเย วะ ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ด้วย
 เจตะสา วา, ใจก็ดี;

พุทฺธะ กุกัมมัง ปะกะตัง กรรมน่าติเตียนอันใด ที่ข้าพเจ้า
 มะยา ยัง, กระทำแล้วในพระพุทฺธเจ้า;

พุทฺธะ ปะฏิคคณํ หะตุ ขอพระพุทฺธเจ้าจงงด ซึ่งโทษ
 อัจจะยันตัง, ล่วงเกินอันนั้น;

กาลันตะเร สัจจะริตฺตัง วะ เพื่อสำรวมระวังในพระพุทฺธเจ้า
 พุทฺธะ, ในกาลต่อไป.^๑

๑. บทขอให้งดโทษนี้มีได้เป็นการขอล้างบาป, เป็นเพียงการเปิดเผยตัวเอง และคำว่าโทษในที่นี้ มิได้หมายถึงกรรม. หมายถึงโทษเล็กน้อยซึ่งเป็น "ส่วนตัว" ระหว่างกันที่จะพึงอโหสิกันได้. การขอขมาชนิดนี้สำเร็จผลได้ในเมื่อผู้ตั้งใจทำจริง ๆ และเป็นเพียงศีลธรรมหรือสิ่งที่ควรประพฤติ.

(๓. ธัมมานุสสติ)

(หันทะ มะยัง ธัมมานุสสะตินะยัง กะโรมะ เส)

สวากขาโต	ภะคะวะตา	พระธรรมเป็นสิ่งที่พระผู้มีพระ-
ธัมโม,		ภาคเจ้าได้ตรัสไว้แล้ว;
สันทิฏฐิโก,		เป็นสิ่งที่ผู้ศึกษาและปฏิบัติพึงเห็น
		ได้ด้วยตนเอง;
อะกาลิโก,		เป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้ และให้ผลได้
		ไม่จำกัดกาล;
เอหิภัสสีโก,		เป็นสิ่งที่ควรกล่าวแก่ผู้อื่นว่า ท่าน
		จงมาดูเถิด;
โอปะนะยิโก,		เป็นสิ่งที่ควรน้อมเข้ามาใส่ตัว;
ปัจจุตัง เวทิตัพโพ วิญญู		เป็นสิ่งที่ผู้รู้รู้ได้เฉพาะตน ดังนี้
หิต,		

(๔. ธัมมาภิกขิต)

(หันทะ มะยัง ธัมมาภิกขิตัง กะโรมะ เส)

สวากขาตะตาทีคุณะโยคะวะ	พระธรรมเป็นสิ่งที่ประเสริฐเพราะ
เสนะ เสนโย,	ประกอบด้วยคุณ คือความที่พระผู้มี
	พระภาคเจ้าตรัสไว้แล้ว เป็นต้น;

โย มัคคะปากะปะริยัตติ
วิโมกขะเภโท,

ธัมโม กุโลกะปะตะนา ตะ
ทะธาริธารี,

วันทาณะหัง ตะมะพะรัง
ระวะธัมมะเมตัง,

ธัมโม โย สัพพะปาณินัง
สระระณัง เขมะมุตตะมัง,

หุตติยานุสสะติฏฐานัง วัน
ทามิ ตัง สิเรนะหัง,

ธัมมัสสาหสัม ทาโส (ทาสี)
วะ ธัมโม เม สามิกิสสะโร,

ธัมโม ทุกขัสสะ มาตา อะ
วิธาทา อะ หิตัสสะ เม,

ธัมมัสสาหัง นิยยาเทมิ สะริ
รณฺฐีวิตถุจัน,

วันทันโตหัง (ตีหัง) อะริส
สามิ ธัมมัสเสวะ สุธัมมะตัง,

นัตถิเม สระระณัง อัญญัง
ธัมโม เม สระระณัง ะรัง,

เป็นธรรมอันจำแนกเป็นมรรค ผล
ปรียติ และนิพพาน;

เป็นธรรมทรงไว้ ซึ่งผู้ทรงธรรม
จากการตกไปสู่โลกที่ชั่ว;

ข้าพเจ้าไหว้พระธรรมอันประเสริฐ
นั้น อันเป็นเครื่องจัดเสียซึ่งความมืด.

พระธรรมใด เป็นสรณะอันเกษม
สูงสุดของสัตว์ทั้งหลาย;

ข้าพเจ้าไหว้พระธรรมนั้น อัน
เป็นที่ตั้งแห่งความระลึก องค์ที่สอง
ด้วยเศียรเกล้า;

ข้าพเจ้าเป็นทาสของพระธรรม
พระธรรมเป็นนาย มีอิสระเหนือ
ข้าพเจ้า;

พระธรรมเป็นเครื่องกำจัดทุกข์
และทรงไว้ซึ่งประโยชน์แก่ข้าพเจ้า;

ข้าพเจ้ามอบกายถวายชีวิตนี้ แด่
พระธรรม;

ข้าพเจ้าผู้ไหว้อยู่จักประพฤติตาม
ซึ่งความเป็นธรรมดีของพระธรรม;

สรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี, พระ
ธรรมเป็นสรณะ อันประเสริฐของ
ข้าพเจ้า;

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ	ด้วยการกล่าวคำสัจนี้ ข้าพเจ้า
วิหเมยยัง สัตถุสาสะเน,	พึงเจริญในพระศาสนาของพระศาสดา:
ธัมมัง เม วันทะมานะ (มา	ข้าพเจ้าผู้ให้อยู่ซึ่งพระธรรม ได้
นาอะ) ยัง ปุณฺณัง ปะสุตัง อิตะ,	ชวนชวายนบุญใดในบัดนี้:
สัพเพปิ อันตะรายา เม	อันตรายทั้งปวง อย่าได้มีแก่
มาเพสุํ ตัสสะ เตชะสา,	ข้าพเจ้า ด้วยเดชแห่งบุญนั้น

.....

.....

.....

.....

กาเยนะ วาจาเย วะ เจ	ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี ด้วย
ตะสา วา,	ใจก็ดี:
ธัมเม กุกัมมัง ปะกะตัง	กรรมน่าติเตียนอันใด ที่ข้าพเจ้า
มะยา ยัง,	กระทำแล้ว ในพระธรรม:
ธัมโม ปะฏิคคณํ หะตุ อัจจะ	ขอพระธรรม จงงดซึ่งโทษล่วงเกิน
ยันทัง,	อนัน:
กาลันตะเร สังวะริตฺตัง วะ	เพื่อการสำรวมระวังในพระธรรม
ธัมเม,	ในกาลต่อไป.

.....

.....

.....

.....

(๕. สังฆานุสสติ)

(หันทะ มะยัง สังฆานุสสะตินะยัง กะโรมะ เส.)

สุปะฏิบันโน ภะคะวะโต	สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า
สาวะกะสังโฆ,	หมู่ใด, ปฏิบัติดีแล้ว:

อุชุปะฏิบันโน ภะคะวะโต
สาวะกะสังโฆ,

สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า
หมู่ใด, ปฏิบัติตรงแล้ว:

ญายะปะฏิบันโน ภะคะวะโต
สาวะกะสังโฆ,

สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า
หมู่ใด, ปฏิบัติเพื่อธรรมเป็นเครื่อง
ออกจากทุกข์แล้ว:

สามิจิปะฏิบันโน ภะคะวะโต
สาวะกะสังโฆ,

สงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า
หมู่ใด, ปฏิบัติสมควรแล้ว:

ยะทิทัง,

ได้แก่บุคคลเหล่านี้คือ:

จัตตาริ ปุริสะยุดานิ อัญ्ञิจะ
ปุริสะปุกกะลา,

คู่แห่งบุรุษ ๔ คู่ นับเรียงตัว
บุรุษได้ ๘ บุรุษ:

เอสะ ภะคะวะโต สาวะ
กะสังโฆ,

นั่นแหละ สงฆ์สาวกของพระผู้มี
พระภาคเจ้า:

อาหุเนยโย,

เป็นสงฆ์ควรแก่การสักการะที่เขา
นำมาบูชา:

ปาหุเนยโย,

เป็นสงฆ์ควรแก่การสักการะที่เขา
จัดไว้ต้อนรับ:

ทักขิเณยโย,

เป็นผู้ควรรับทักษิณาทาน:

อัญชะลีกะระณีโย,

เป็นผู้ที่บุคคลทั่วไปควรทำอัญชลี:

อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง
โลกัสสาติ,

เป็นเนืองนาบุญของโลก ไม่มี
นาบุญอื่นยิ่งกว่า ดังนี้.

(๖. สังฆาภิสิต)

(หันทะ มะยัง สังฆาภิสิตัง กะโรมะ เส.)

สัทธัมมะโพ สุภาทิยัคโค,	สุปะฏิปัตติ พระสงฆ์ที่เกิดโดยพระสัทธรรม ประกอบด้วยคุณมีความปฏิบัติดีเป็นต้น,
โยภุสฺสัพพะโธ อะริยะปุคคะละ สังฆะเสฏโฐ,	เป็นหมู่แห่งพระอริยบุคคล อัน ประเสริฐ แปรจำพวก;
สีลาธัมมะปะวะราสะยะกายะ จิตโธ,	มีกายและจิตอันอาศัยธรรมมีศีล เป็นต้น อันบรร;
วันทามะหัง ตะมะรียานะ ละณัง สุตฺตธัง,	ข้าพเจ้าไหว้หมู่แห่งพระอริยเจ้า เหล่านั้น อันบริสุทธิ์ด้วยดี.
สังโฆ โย สัพพะปาณินัง ละระณัง เขมะมุตตะมัง,	พระสงฆ์หมู่ใด เป็นสรณะอัน เกษมสูงสุดของสัตว์ทั้งหลาย:
ตะคิยานุสสะติฏฐานัง วัน ทามิ คัง สีเรนะหัง,	ข้าพเจ้าไหว้พระสงฆ์หมู่นั้น อัน เป็นที่ตั้งแห่งความระลึกองค์ที่สาม ด้วย เศียรเกล้า;
สังฆัสสาหังมิ ทาโส (ทาสี) วะ สังโฆ เมสามภิสสะโร,	ข้าพเจ้า เป็นทาสของพระสงฆ์ พระสงฆ์เป็นนาย มีอิสระเหนือข้าพเจ้า;
สังโฆ ทุกขัสสะ มาตา จะ วิธาคา จะ หิตัสสะ เม,	พระสงฆ์เป็นเครื่องกำจัดทุกข์ และ ทรงไว้ซึ่งประโยชน์แก่ข้าพเจ้า;

สังฆัสสํสาหัง
สระรรณูปวัตตญฺจิทัง,

นินยาเทมิ

ข้าพเจ้ามอบกายถวายชีวิตนี้ แต่
พระสงฆ์:

วันทันทฺโตะหัง (ตีหัง) จะ
ริสสามิ สังฆัสสํโสปะฏิบํบนะตัง,

ข้าพเจ้าผู้ให้อยู่จกประพฤติกาม
ซึ่งความปฏิบัติดีของพระสงฆ์:

นตฺถิ เม สระระณัง อญฺญัง
สังโฆ เม สระระณัง วะรัง,

สรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี, พระ-
สงฆ์เป็นสรณะอันประเสริฐของข้าพเจ้า:

เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ
วทฺเพมยยัง สัตถุสาสะเน.

ด้วยการกล่าวคำสัจจน ข้าพเจ้า
พึงเจริญในพระศาสนา ของพระศาสดา:

สังฆัง เม วันทะมานะ
(มานายะ) ยัง ปุญฺญัง ปะสุตัง
อิธะ,

ข้าพเจ้าผู้ให้อยู่ซึ่งพระสงฆ์ ได้
ชวนถวายบุญใดในบัดนี้:

สัพเพปิ อันตะรายา เม
มาเหสุง ตสฺสะ เทปะสา,

อันตรายทั้งปวง อย่าได้มีแก่
ข้าพเจ้า ด้วยเดชแห่งบุญนั้น

.....

.....

.....

.....

กาเยนะ วาจาเย วะ เจ
ตะสา วา,

ด้วยกายก็ดี ด้วยวาจาก็ดี:

สังโฆ กุกัมมัง ปะกะตัง
มะยา ยัง,

กรรมน่าติเตียนอันใด ที่ข้าพเจ้า
กระทำแล้ว ในพระสงฆ์.

สังโฆ ปะฏิคคณํ หะตุ อัจจะ
ยันทัง.

ขอพระสงฆ์ จงดซึ่งโทษล่วงเกิน
อันนั้น:

กาลันตะเร สังวะริตฺตัง วะ
สังเม,

เพื่อการสำรวมระวังในพระสงฆ์
ในกาลต่อไป.

(จบคำทำวัตรเย็น)

บทแผ่เมตตาซึ่งใช้อุทิศพุทธสมาคม ฯ

สัพเพ สัตตา,

สัตว์ทั้งหลาย, ซึ่งเป็นเพื่อนทุกข์
เกิดแก่เจ็บตายด้วยกันทั้งสิ้น.

อะเวรา,

จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด, อย่าได้
มีเวรซึ่งกันและกันเลย,

อัปปะยาปัชฌา,

จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด, อย่าได้
พยาบาทเบียดเบียนซึ่งกันและกันเลย,

อะนีมา,

จงเป็นสุขเป็นสุขเถิด, อย่าได้
ทุกข์กายทุกข์ใจเลย.

สุปิ อุตตานัง ปะริหะรันตุ,

จงมีความสุขกายและสุขใจ, รักษา
ตนให้พ้นภัยด้วยกันทั้งสิ้นเทอญ.

หอสมุดแห่งชาติ
จันทบุรี

พิมพ์ที่ : บริษัทชุมนุมช่าง จำกัด (แผนกการพิมพ์) 231 หลังอาคาร 10 ถนนราชดำเนินกลาง
พระนคร โทร. 816493-61810 นายชม สุขปรีมัตถ์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา มิถุนายน 2512

